

המגמה הקלינית המאוחדת המחלקה לפסיכולוגיה, אוניברסיטת בר-אילן

תקנון המגמה

גרסת אוגוסט 2026

ברוכות הבאות¹ למגמה הקלינית המאוחדת, במחלקה לפסיכולוגיה של אוניברסיטת בר-אילן. אנחנו שמחים שאתן איתנו, ומתרגשים להתחיל אתכן את המסע המשותף בשנתיים הקרובות!

הלימודים לתואר השני בפסיכולוגיה הם מאתגרים, מרתקים ולא תמיד קלים. בשנתיים הקרובות תמצאו עצמכן מתמודדות עם אתגרים מקצועיים רבים, ובמקביל תחוו התפתחות אישית ניכרת. אלה הן שנים מכוננות – שנים של רכישת כלים מקצועיים רבים, של מפגשים נוגעים עם מטופלים ועם חברים חדשים לספסל הלימודים, ושל התמודדויות אישיות, אקדמיות, מחקריות ואינטלקטואליות שכמותן עוד לא הכרתן.

לקראת תחילת שנת הלימודים, אנו מבקשים להעלות כאן על הכתב כמה ציפיות ועקרונות בסיסיים להתנהלות שלכן (ושלנו, הסגל) בשנות התואר. אנו מאמינים כי עמידה בעקרונות הללו חיונית עבור כולנו, על מנת לשמור על סטנדרט מקצועי ואישי גבוה בתוך מסלול ההכשרה.

מבנה המגמה

מאחר והמגמה הקלינית המאוחדת הינה גדולה, יש לה מבנה ארגוני המתבסס על בעלי תפקידים שונים. כל בעלי התפקידים מהווים עבורכם כתובת, ואתם מוזמנים לפנות אליהם בכל שאלה או בקשה.

- ראש מגמה: פרופ' אשכול רפאלי (Eshkol.rafaeli@gmail.com) או לחילופין, במידה ומשהו דחוף, ניתן תמיד ליצור קשר בווטסאפ: 052-671-0408
- ראשי הכיתות (2 לכל שנתון):
 - בשנה א', פרופ' יוגב קיויתי (כיתה 01 yogev.kivity@gmail.com) וד"ר הדר פישר (כיתה 02 hadar.fisher@gmail.com).
 - בשנה א', פרופ' עפר גולן (כיתה 01) וד"ר עומר לינקובסקי (כיתה 02).
- אחראית פרקטיקום בשדה: ד"ר הלה רובין מי-טל
- רכזת המגמה: גפן מרקוספלד (geffenmarkusfeld@gmail.com) אך עדיף לתקשר בווטסאפ: 054-794-9794

¹ התקנון מנוסח לסירוגין בלשון נקבה, זכר, או שניהן. ¹

כל אחד ואחת מכם יכולים לפנות אל בעלי התפקידים הללו עם כל שאלה, התייעצות או בקשה. אנא, העזרו בנו – ברוב המקרים, נוכל לסייע או לעזור למצוא את הכתובת המתאימה. בתוך שנתיים לא קלות מבחינה אישית ומקצועית, חשוב לדעת להיעזר.

התנהלות כללית בתוך המגמה:

1. **התנהלות בין-אישית:** במסלול ההכשרה שלנו, כפי שאנו תופסים אותו, ישנו קשר הדוק בין האישי למקצועי. אנו מצפים מכל אחת מכם לשמור על התנהגות והתנהלות המתאימות ומכבדות את דמותה של הפסיכולוגית. אחריות אישית, כבוד הדדי, אמינות ורגישות – כל אלה אמורים להיות נר לרגלי כולנו.
2. **התמודדות עם עומס:** התואר השני במגמה שלנו הוא אחד העמוסים ביותר בתחום, אם לא העמוס ביותר שבהם. תהליך הקבלה הינו סלקטיבי מאד, וזאת בין היתר על מנת לקלוט מועמדים המסוגלים להתמודד עם ריבוי מטלות, קליניות ואקדמיות. אנו מבקשים מראש – אנא היערכו בהתאם לשנתיים המתגרות שלפניכם. זוהי האחריות שלכם, ואנו מצפים שתעמדו בה על הצד הטוב ביותר. כמובן שבמידה וישנו קושי, אתם מוזמנים לפנות אלינו, וננסה לעזור; עם זאת, כדי למנוע הפתעות ותסכולים בהמשך, מומלץ שכל אחד ואחת יתארגנו היטב מבחינת עבודה, חיים אישיים, וניהול זמן.
3. **שמירה על כללי האתיקה:** במהלך התואר נעסוק לא פעם בחומרים אינטימיים ורגישים. מטופלים, מאובחנים ומשתתפי מחקר מפקידים בידינו את מידע אישי יקר ורגיש, ומצופה מאיתנו לנהוג על פי כללי האתיקה המקצועית במלואם, ובפרט שמירה על חיסיון ועיסוק בחומרי הטיפול והאבחון אך ורק בין כותלי הכיתה וההדרכה (לא במסדרונות, לא במעלית ולא במרחבים ציבוריים אחרים). לכן, כבר מן השבועות הראשונים, עם כניסתכם לקבוצות הפרקטיקום, אנו מצפים שתנהגו בהתאם להנחיות בכל הנוגע לעיסוק בחומרי הפגישות, לשמירתם ולתיעודם.
4. **טיפול עצמי ודאגה לעצמכם:** במהלך התואר, כל אחת ואחד מכם עשויים לחוות גם רגעים מורכבים ואתגרים אישיים. אנו מבקשים להדגיש כאן את הצורך לגלות אחריות – קודם כל כלפי עצמכם, ומתוך כך גם כלפי מטופליכם וכלפי חובותיכם האקדמיות. לשם כך אנו ממליצים לשקול בעת הצורך פנייה לטיפול אישי במהלך שנות הלימוד וההכשרה, לצד היעזרות בצוות המגמה, במנחים ובמדריכים שלכם.
5. **כבוד הדדי:** כל אחת מכם ראויה ליחס מכבד ואמפתי מכל צוות המחלקה – הן חברי הסגל האקדמי והן הצוות המנהלי. במידה ואתם חשים כי לא זכיתם ליחס כזה, אנו ממליצים להשמיע

קול, הן מול האדם עצמו והן, במידת הצורך, מול אחת הכתובות העומדות לרשותכם (ראש כתה/מגמה, מדריכה, מנחה, רכזת המגמה).

חובות אקדמיים:

התואר השני מהווה קפיצה משמעותית מהבחינה האקדמית והמקצועית בהשוואה לתואר הראשון. בשנתיים הקרובות, תידרשו לגלות מידה רבה יותר של עצמאות, יכולת תיעדוף משימות ולקיחת יוזמה. להלן כמה דגשים שיוכלו להתוות את דרככם האקדמית במהלך התואר:

עבודת התזה והתנהלות במעבדה

1. מצופה כי עבודת התזה תהיה משמעותית בהיקפה ובתרומתה לידע ולספרות. ככלל אצבע, תזה צפויה להיות במבנה ובהיקף של מאמר מדעי, ואנו אף מעודדים אכן לנסות ולפרסמה כמאמר. במידה ותפורסם כמאמר אשר הובל על ידי הסטודנט, ית, אלה זכאים להיות במעמד של כותבת ראשית.
2. תהליך כתיבת התזה עובר דרך מספר אבני דרך, שעשויים להיות שונים בין מעבדה למעבדה. עם זאת, תמיד תידרשו ראשית להגיש את הצעת התזה ולקבל אישור עליה, ורק לאחר מכן להגיש לבדיקה את התזה המלאה. יש לעקוב אחר הוראות המחלקה לתהליך התזה שנמצאות באתר המחלקה.
3. במסגרת המגמה, אנו עושים מאמץ להקדים ככל הניתן את ההתקשרות בין מנחה ומונחה. אנו ממליצים בחום להשתלב במעבדת מחקר בשלב מוקדם, כך שתוכלו לפתוח את שנה א' כאשר אתם כבר מזדהים עם תחום מחקר ומעבדת מחקר מסויימים.
4. התואר השני עמוס מאד, ורווי במטלות דחופות, שלעיתים דוחקות הצדה את העיסוק במחקר ובתזה. על מנת להתקדם בעבודת המחקר שלכם בקצב ראוי, ולסיים את התואר תוך שנתיים (כמצופה), מומלץ לשמר קשר רציף עם המנחה, באמצעות פגישות קבועות, נוכחות בישיבות מעבדה, עמידה בדדליינים, והקצאת זמן קבוע ומספיק לעבודה מחקרית. אנחנו רוצים להדגיש כי אנו רואים חשיבות גדולה בסיום עבודת התזה והתואר השני כולו במסגרת של שנתיים. לכם, למחלקה, לאוניברסיטה ולמדע – לכולנו אינטרס משותף לנהל את העשייה המחקרית בקצב הראוי על מנת להנות מפירותיה.

התנהלות בשיעורים

1. יש להקפיד על נוכחות בשיעורים בהתאם לתקנון בר אילן. במידה ולא מתאפשר להגיע לשיעור, יש להודיע בכל מקרה למרצה מראש.
2. אין לאחר לשיעורים. כל מרצה זכאי. להחליט שלא להכניס לשיעור את המאחרים.

3. אנא המנעו ממצבים מביכים ובלתי תקינים, בהם אתם מדלגים על שיעור מסויים ובהמשך היום מגיעים לשיעור אחר. מצבים אלה קרו בעבר, והם לא מקובלים.
4. במהלך השיעור, יש לשמור על קשב ועל התנהלות רצינית. אין לשוטט בלפטופים באתרי אינטרנט, להתכתב בוואטסאפ, או לעסוק בכל פעילות זולת זו הקשורה לשיעור. זהו נושא עליו אנו מקפידים מאד.
5. אנו מצפים להשתתפות פעילה בשיעורים. הלמידה בתואר השני מבוססת על דיונים ועל השתתפות במהלך השיעור, ואנו רואים חשיבות רבה ביכולת של כל סטודנט להביא מעצמו, לתרום לדיון, ולהעשיר את השיח. תפקידה של המרצה, מצדה, הוא לאפשר מרחב בטוח לשיח חופשי, פתוח וכן, כמתבקש ממגמה טיפולית. במידה ולא כך הדבר, אנו ממליצים לשוחח עם המרצה ולהעלות את הקושי. מנסיוננו, קיימת בסגל גמישות ופתיחות סביב נושאים כאלה.
6. סטודנטיות בהריון הינן בעלות זכויות אקדמיות המוגדרות על ידי רשויות האוניברסיטה. ניתן לפנות לגב' חיה נדיבי, האחראית על הנושא באוניברסיטה. בנוסף לכל אותן זכויות, המגמה הקלינית מגדירה כי היעדרות מהפרקטיקום/טיפולים יכולה להיות עד 4 שבועות, כנהוג בתוכניות הכשרה טיפולית אחרות בבראלין. כך, במידה וישנו צפי מראש כי תידרש היעדרות ארוכה יותר, יש לקחת זאת בחשבון ו/או לשוחח מראש עם ראשי הכתה/המגמה על מנת להבין את פני הדברים.
7. סטודנטיות/ים המשרתים במילואים זכאים להתחשבות ולסיוע כדי לאפשר להם. להתמודד עם האתגרים הכפולים של לימודים ושירות. באתר הבא ניתן להכיר את הזכויות המוגדרות על ידי האוניברסיטה. בתוך המגמה, אני מבקשים ממי שמשרתת או עומדת לצאת לשירות מילואים לעמוד בקשר לכל הפחות עם ראש הכיתה שלהם (ובמידת האפשר גם עם המרצים בקורסים השונים, מנחי הפרקטיקום, והמנחה בתזה) כדי לחשוב ביחד אילו התאמות נכון לעשות. במידה ואפוד האקדמי מקנה פטור מנ"ז, אנו ממליצים לעשות זאת עם קורסים היהדות ולא עם קורסי ליבה בתואר, ולהתייעץ על כך עם ראש הכיתה.

מטלות אקדמיות

1. יש להגיש את כלל העבודות והתרגילים בכל קורס, ולהקפיד על הגשתם בזמן (אלא אם קיבלתם אישור מראש לדחייה). באותו אופן, אתם זכאים לקבל את העבודות בחזרה כאשר יש עליהן ציון, וכן התייחסות מילולית כלשהי לתוכן ולאיוכות. למותר לציין, כי על המרצה להחזיר את העבודות בזמן.
2. שימוש בטכנולוגיות AI: השימוש בטכנולוגיות אלה הולך ומתרחב, ומביא עמו לא מעט יתרונות ועזרים לכתיבה אקדמית. יחד עם זאת, אנו מצפים לשימוש נכון ומושכל בכלים אלה. כך, נרצה להדגיש כי: א. האחריות על איכות הטקסט היא עליכם, ונצפה כי תוכלו לעמוד מאחורי כל משפט ומשפט בו. ב. יש להקפיד על שימוש אתי בכלי AI, כך שלא יועלו

אליהם פרטים מזהים של נבדקים, מאובחנים או מטופלים. ג. בתחומי העיסוק שלנו, לעתים קרובות מטלות הקורס מתבססות על ניתוח של מקרה קליני או אבחוני, או על יישום של הבנות תיאורטיות ומחקריות. במטלות כאלה, חשוב לנו מאד לקבל פרשנות סובייקטיבית אותנטית שלכם כסטודנטים, ויש להקפיד שהשימוש ב AI לא יהיה על חשבון היבטים אלה. 3. חלק ניכר מהעבודות בתואר נכתבות בזוגות. אנו מצפים לעבודה שוויונית בתוך הזוג, כאשר כל אחד תורם את חלקו שווה בשווה.

התנסות מעשית

1. במסגרת המגמה ישנן התנסויות קליניות מגוונות. בשנים א + ב מתקיים פרקטיקום קליני בתוך הקליניקה לשירות הקהילה במחלקה שלנו. בשנה ב ישנו גם פרקטיקום בשדה, במרפאות בריאות הנפש ובמחלקות בבתי"ח.
2. בנוסף לכל אלה, צצות מעת לעת הזדמנויות אד-הוק שונות בתוך הקליניקה, למשל – אינטייקים, הקו החם וקבוצות אונליין שנפתחו בעקבות אירועי ה 7.10, ועוד. אנו מעודדים אתכם לקחת חלק באלה, על מנה להעשיר את ארגז הכלים הטיפולי שלכם. לצד זאת, אנו מזכירים שיש לקחת על עצמכם אך ורק דברים שאתם יודעים כי תוכלו לעמוד בהם, במסגרת איזון החובות שלכם כאן במחלקה ובמגמה.
3. כל אחד מכם זכאי למיטב ההדרכות והליווי בתוך המגמה ומחוצה לה. במידה וישנן בעיות בפרקטיקום, אנו מבקשים קודם כל לפתוח את הדברים מול המדריכה. כמובן שאם הדברים לא נפתרים שם ויש צורך בעוד התייעצות, קיימות עבורכן כתובות נוספות בתוך המגמה.
4. חשוב לנו להדגיש כי במגמה שלנו מתקיימת תקשורת שוטפת בין מדריכים (בפרקטיקומים הפנימיים והחיצוניים) לבין חברי סגל וראשי כיתה/מגמה. תקשורת זאת מיועדת לוודא שאתם מתקדמים כיאות. זהו שיח מקצועי ופדגוגי, שנועד לקדם אתכם, ושמהווה בסיס למשוב שניתן לכם בשלבים שונים של ההכשרה, באופן כן, גלוי ושקוף. (עוד על משוב זה, בהמשך).

תחנות הערכה ומשוב

פעמיים בשנה דן סגל המגמה בהתקדמות של כל סטודנט ובהתרשמות מתפקודו האקדמי והקליני, כדי לאפשר זיהוי של נקודות חוזק וקושי. דיונים אלה מסייעים לנו כסגל להחזיר משוב במידת הצורך, ולסייע למי שנזקק לכך. בנוסף, תחנות הערכה אלה מסייעות לנו לבסס החלטות בנוגע למעבר בין שנה א ל-ב, וכן לגבי בשלות המועמד לסיים את התואר, לצאת להתמחות ו/או להמשיך לדוקטורט.

במידה ויעלה צורך בכך מהתלמיד עצמו, או שתתקבל החלטה מצד הסגל, יינתן לסטודנט משוב אישי על ידי אחד או יותר מבעלי התפקידים במגמה (ראש מגמה, ראש.ת.כיתה, אחראית פרקטיקום בשדה, או רכזת המגמה). בפגישת משוב כזו, תוצג ההתרשמות מהתקדמותו האקדמית והקלינית של הסטודנט, ובכללה תהיה התייחסות לנקודות חוזק ולאתגרים העולים מתפקודו. מטרת המשוב היא להעניק לסטודנט תמונת מצב עדכנית ולהציע דרכי תמיכה מותאמות.

יש לציין – המעבר בין שנה לשנה בתוכנית איננו אוטומטי. אלו הם פני הדברים גם לגבי סיום התואר. כחלק מאחריותנו האקדמית והמקצועית, אנו מצפים לאשר את סיום התואר והיציאה להתמחות למועמדים מתאימים – כלומר, למי שעמדו בחובות האקדמיים והקליניים בהצלחה. מתוך תפיסה זו, קיים אצלנו נוהל לפיו בהמלצות שתבקשו לקבל ממדריכי הפרקטיקום (לדוג', לקראת התמחות) מופיעה גם "פסקת מגמה", המסכמת בקצרה את חוות הדעת הכללית של סגל המגמה עליכם כסטודנטים (התקדמות בתזה, התמקמות בין אישית במגמה ובכיתה, חריצות, אתיקה).

פעילויות מגמה

אנחנו תופסים את תקופת הלימודים שלכם במגמה ככזו שבה יש ערך רב להתפתחות מעבר לשיעורים הרגילים. אלה הן שנתיים שבהן יש אפיקים רבים ללמידה, בפורומים שונים. על כן, לאורך 2 שנות הלימוד, יתקיימו מספר אירועים שהם מחוץ לשעות הלימוד הרגילות. בין האירועים שכבר הפכו למסורת:

- כנס תלמידי מחקר (בד"כ מתרחש ביום א' ידוע מראש, בחצי השני של סמסטר ב').
- ערבי מגמה (בד"כ 3-4 פעמים בשנה, בשעות הערב).
- ביקורים במחלקות/מרפאות בשדה.

הנוכחות באירועים הללו היא חובה. במידה ואין באפשרותכם להשתתף באחת הפעילויות, אנא ידעו את ראש.ת.כיתה מראש, מוקדם ככל האפשר.

כדי לתאם את ערבי המגמה – הן מבחינת תאריכים והן מבחינת תכנים – נרצה לשמר מסורת נוספת במגמה, שהיא בחירת "ועד כיתה" לכל מחזור. אחד מתפקידיו של ועד כזה הוא לרכז מכולן. רעיונות או בקשות לנושאי דיון. ניתן לעשות זאת כבר מתחילת התואר וכמובן שאפשר לשוב ולהעלות רעיונות לאירועים רצויים גם בהמשך הדרך. ככל שתהיו יותר מעורבים ביוזמה של אירועים כאלה, ובהוצאתם אל הפועל, הרי זה מבורך.

מצפים להתחיל יחד אתכם את התואר, ומאחלים לכולנו שנתיים פוריות ומלמדות!

סגל המגמה הקלינית.